

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

Strategic Leadership of School Administrators

Affecting Effectiveness of Protpittayapayat School

under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2

ปามเดชา พันธุ์ไม้¹ สนั่น ประจงจิตร²
Pandecha Phanmo¹ Sanan Prajongjitr²

¹ นักศึกษา ปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชา การบริหารการศึกษา สถาบัน มหาวิทยาลัยเกริก
E-mail: zhay5454@gmail.com

² อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชา การบริหารการศึกษา สถาบัน มหาวิทยาลัยเกริก E-mail: sananpr@gmail.com
Received: 2024-08-18 Revised: 2024-8-31 Accepted: 2024-12-09

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่จากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการกำหนดทิศทาง และด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ เท่ากับ 0.940 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 88.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหารการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิผล

Abstract

This research aimed to 1) study strategic leadership, 2) investigate the effectiveness of educational institutions and 3) examine the impact of strategic leadership on the effectiveness of Protpittayapayat School under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 100 teachers working at Protpittayapayat School under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Data was collected using questionnaires. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple linear regression analysis. The research results showed that: 1) the overall level of strategic leadership of the school administrators at Protpittayapayat School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, was high, both overall and in individual aspects; 2) the overall effectiveness of Protpittayapayat School under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2 was high for both overall and in individual aspects; and; 3) the strategic leadership of the school administrators affected the effectiveness of Protpittayapayat School the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. The aspects of vision, change management, direction setting, and strategic planning and control had a multiple correlation coefficient of 0.940, collectively predicting the effectiveness of the school by 88.40% with statistical significance at the 0.05 level

Keywords : Educational Administration, Strategic Leadership, Effectiveness

1. บทนำ

นโยบายการจัดการศึกษาทั้งในระดับประเทศ เขตพื้นที่การศึกษาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สถานศึกษานับว่าเป็นองค์การที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารองค์การ โดยทั่วไปมักจะมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การเช่นกัน กล่าวคือ การดำเนินงานเพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จและให้องค์การ นั้นเกิดประสิทธิผลสูงสุดได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ เกิดจากปัจจัยที่มีการบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดองค์การ และการใช้ทรัพยากรที่หาได้อย่างคุ้มค่า [1] โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งอยู่ในสถานะผู้นำองค์การ จะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและสามารถปรับเปลี่ยนและการพัฒนาองค์การ ควบคู่กันไป เนื่องจากการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา [2] และยังเป็นบุคคลที่มี

ความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่นกัน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินภารกิจบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษามีหลายลักษณะ โดยที่ภาวะผู้นำในแต่ละลักษณะมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพราะผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ต้องปรับเปลี่ยนทิศทางการคิดและการบริหารแบบใหม่ที่มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการวางแผน กลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา [3]

โรงเรียนพรตพิทยพยัต เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ประเภทสหศึกษาที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนนักเรียน 2,925 คน ผู้บริหารจำเป็นต้องมองภาพรวมของการบริหารจัดการในหลายมิติ ตั้งแต่นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ ดังนั้น สิ่งสำคัญในยุคปัจจุบันผู้บริหารจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงและมีกลยุทธ์ในการบริหาร รวมทั้งต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการศึกษา การจัดการในเชิงกลยุทธ์ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์กร ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ที่ผ่านมาการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมยังขาดเอกภาพในการบริหารทั้งด้านการกำหนดนโยบายและการบริหารงานด้านอื่น ๆ ด้วยตัวเอง และยังประสบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง และยังขาดการสนับสนุน ส่งเสริม รวมทั้งการนิเทศ ติดตาม กระบวนการทำงานหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการบริหารจัดการศึกษา อีกทั้งมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารอยู่บ่อยครั้ง โดยการบริหารองค์การสู่ความเป็นเลิศได้นั้นสะท้อนให้เห็นได้จากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด เช่น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วิทยาการด้านเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องนำมาใช้เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา [4] ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีนโยบายมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้เรียนเกิดการพัฒนาดตนเองและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สอดคล้องกับพันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนพรตพิทยพยัต

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต และเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3. สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษาจำนวน 135 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดโดยอ้างอิงตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน [5] ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมถึงกลุ่มครูอัตราจ้าง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก (Checklist) ที่กำหนดคำตอบไว้

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ท (Likert Scale) [6] จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ท (Likert Scale) [6] จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน

4.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.3.1 การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของข้อคำถาม จำนวน 3 คน โดยค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมามีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00

4.3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรในการวิจัย โดยผู้วิจัยเลือกทดลองกับโรงเรียนสิริรัตนธรร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อให้ได้สภาพแวดล้อมใกล้เคียงที่สุด จำนวน 30 คน และเมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) [7] ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัคต้องมากกว่า 0.70 ขึ้นไปจึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเชื่อถือได้ จากแบบสอบถามตอนที่ 2 สามารถวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ระหว่าง 0.74 - 0.83 และแบบสอบถามตอนที่ 3 สามารถวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ระหว่าง 0.80 - 0.86

4.4 การรวบรวมข้อมูล

4.4.1 ใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 100 คน

4.4.2 ระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม – 1 สิงหาคม 2567 โดยแจกจ่ายให้แก่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้พร้อมแจ้งจำนวนที่กำหนด

4.4.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนด
ขนาดตัวอย่างไว้ 100 ชุด

4.4.4 ดาวนีโหดไฟล์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม สามารถสรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 เป็นกลุ่มสาระที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด นอกจากนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59 หากแบ่งตามช่วงอายุ พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 36 ถึง 45 ปี เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ในด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 74 ในการแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่งงาน พบว่าเป็นข้าราชการครูจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 98 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38

5.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมและรายด้าน

อันดับ	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง	4.52	0.51	มากที่สุด
2	ด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์	4.27	0.45	มาก
3	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.24	0.43	มาก
4	ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏวัติ	4.20	0.79	มาก
5	ด้านการกำหนดทิศทาง	4.13	0.50	มาก
รวม		4.27	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.27 และค่าเบี่ยงเบน 0.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน และ มากที่สุดจำนวน 1 ด้าน โดยด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.52 และค่าเบี่ยงเบน 0.51 รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและ

ควบคุมกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.27 และค่าเบี่ยงเบน 0.45 ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ย 4.24 และค่าเบี่ยงเบน 0.43 และด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.20 และค่าเบี่ยงเบน 0.79 ส่วนด้านการกำหนดทิศทางอยู่อันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 4.27 และค่าเบี่ยงเบน 0.50

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัตในภาพรวมและรายด้าน

อันดับ	ประสิทธิภาพรายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	4.08	0.75	มาก
2	ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.07	0.80	มาก
3	ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.06	0.84	มาก
4	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา	4.05	0.81	มาก
รวม		4.06	0.80	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าเฉลี่ย 4.06 และค่าเบี่ยงเบน 0.80 ในภาพรวมซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อันดับหนึ่ง คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.08 และค่าเบี่ยงเบน 0.75 อันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ย 4.07 และค่าเบี่ยงเบน 0.80 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ย 4.06 และค่าเบี่ยงเบน 0.84 และ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.05 และค่าเบี่ยงเบน 0.81

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพ

Model	SS	df	MS	F	P
Regression	3.271	5	0.654	145.495	<0.001
Residual	0.423	94	0.004		
Total	3.693	99			

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	P-value
ค่าคงที่ (a)	-0.456	0.209		-2.177	0.032
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	0.538	0.062	0.507	8.635	<0.001
ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง (X_5)	0.146	0.030	0.229	4.886	<0.001
ด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ (X_3)	0.233	0.077	0.169	3.022	0.003
การกำหนดทิศทาง (X_4)	0.142	0.048	0.167	2.933	0.004

ค่าคงที่ (a) = -0.456

R = 0.940, R² = 0.884, S.E.est = 0.067

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง (X_5) ด้านการกำหนดทิศทาง (X_4) และด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.940 และ ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R²) เท่ากับ 0.884 ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 88.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -0.456 + 0.538 (X_1) + 0.233 (X_3) + 0.146 (X_5) + 0.142 (X_4)$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.507 (X_1) + 0.169 (X_3) - 0.229 (X_5) + 0.167 (X_4)$$

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติ (X_2) ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการวางแผน และควบคุมกลยุทธ์ ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติ และด้านการกำหนดทิศทางอยู่ในระดับมาก

6.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับหนึ่ง คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

6.3.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 คือ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.940 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน พรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ ร้อยละ 88.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

6.2.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวางแผน และควบคุมกลยุทธ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติและด้านการกำหนดทิศทางอยู่ในระดับมากโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยการผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อรองรับการทำงานให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างเป็นผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้บุคลากร จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณภรณ์ พุ่มรงค์ [8] ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ

ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์รัตน์ เสือจอย [9] พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิกร บุนกึ [10] ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และมีความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกรชนก แยมอุทัย [11] ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคคาลกรทางการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคคาลกรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อพบว่าประสิทธิผลสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคคาลกรทางการศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ค่าเฉลี่ยรองลงมาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ถัดมาคือประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่าเฉลี่ยต่อมาคือ ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาค่าเฉลี่ย จากนั้น

คือผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ให้ดียิ่งขึ้น ต่อมาคือผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ต่อมาคือ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธานวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ต่อมาคือผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ต่อมาคือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ต่อมาคือผู้เรียนมีความรู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต่อมาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และลำดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา ไหมวงศ์ [12] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานทั่วไป มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน และการบริหารวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรัตน์ ช่างเกวียน [13] ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา ทั้งด้านงานวิชาการการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพรู้จักปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน มีความเห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็น และผู้บริหารสามารถครองตน ครองคน ครองงาน ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการทำงานสูง ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่จนสามารถทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ในสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เพราะประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นผลลัพธ์แสดงผลสำเร็จของการปฏิบัติงานในองค์การที่สามารถควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในด้านคุณภาพและปริมาณทั้งความมีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการ ทรัพยากรมนุษย์และมนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงนวัตกรรมและการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม เป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อถือได้ สามารถจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มี

ประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ การบริหารงานมีความโปร่งใสและประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน บริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตลอดจนมีการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดจากการบริหารงานของสถานศึกษา

6.2.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทาง ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ร้อยละ 88.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามตัวแปร ได้ดังนี้

6.2.3.1 ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อรองรับการทำงานให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างเป็นผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สามารถสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้บุคลากร และนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา สอดคล้องกับวิจัย ของ กังวาน สร้อยทอง ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 [14] พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมหรือความสามารถของผู้นำที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีและยั่งยืนในตัวบุคคลของผู้ตามและองค์กร ทำให้ผู้บุคลากรมีเจตคติที่ดี มีแรงบันดาลใจ มีแรงจูงใจในการทำงาน เกิดความมุ่งมั่น ตระหนักในการกิจ หน้าที่ วิสัยทัศน์ มองถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผู้นำจะการเปลี่ยนแปลงจะแสดงพฤติกรรม แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สร้างความท้าทายในการทำงาน ให้กำลังใจ เสริมแรง สนใจต่อความต้องการของแต่ละบุคคล สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ เป็นพี่เลี้ยง ผู้สอนงาน และกระจายอำนาจความรับผิดชอบตัดสินใจ แสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6.2.3.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษาสามารถสนับสนุนและผลักดัน ให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา สามารถกำหนดเป้าหมาย หรือวิสัย

ทัศน์ในอนาคตขององค์กรได้ชัดเจนและมีแผนงานในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ ขาแสน [15] พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.03$)

6.2.3.3 ด้านการวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับปรุงแก้ไขงานได้อย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม สามารถควบคุมการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ รวมถึงการตรวจสอบ การประเมินผล และข้อมูลย้อนกลับสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ของ เพ็ชรชมพู พิชญ์พันธ์เดชา [16] พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการควบคุมองค์การให้ เหมาะสมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ส่งเสริม สนับสนุนระบอบประชาธิปไตย และปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการและรัฐบาล โดยเริ่มสร้างจิตสำนึกและวางแนวทางปฏิบัติตั้งแต่ประชาธิปไตยภายในโรงเรียนการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน นอกจากนี้ยังให้คำแนะนำบริการแก่คณะครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่มาติดต่อกับทางราชการซึ่งได้นำหลักการมีส่วนร่วมผนวกกับความพอเพียงมาผสมผสานความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งส่งผลในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร ให้ครูมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดำเนินการพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ใช้ความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ตรงตาม ความถนัด ความสนใจ ความต้องการและทำให้เกิดผลดีต่อโรงเรียนในทุกด้าน

6.2.3.4 ด้านการกำหนดทิศทาง สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสามารถศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก เพื่อประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา สามารถกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา มีความมุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ ม่วงนา [17] ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์

ของ สพฐ. รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถวางแผนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับทรัพยากรและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงและถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเข้าใจง่าย รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ในการทำงานตามสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสถานศึกษาได้ตลอดเวลา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีกลวิธีในการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดแผนกลยุทธ์จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้ และผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้

6.2.3.5 จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้การคิดวิเคราะห์เชิงปฏิบัติ ไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษา การคิดเชิงบูรณาการเพื่อประยุกต์ และเชื่อมโยงเรื่องที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเข้าด้วยกัน และการปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อหาเทคนิคและวิธีการที่แปลกใหม่ ไม่ได้เกิดจากปัจจัยของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับ วิจัยของ ชวน ภารังกุล (อ้างใน ภัทรหทัย ภูส์สวัสดิ์) [18] ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสถานศึกษาควรมีองค์ประกอบทั้ง 10 ด้าน โดยมี ด้านปัจจัยภายนอก หมายถึง ลักษณะขององค์กรนวัตกรรมที่ประสบผลสำเร็จต้องเปิดกว้างและรับรู้สิ่งกระตุ้นจากภายนอก ซึ่งเป็นอุปสรรคและโอกาส องค์กรมีแนวคิดทางด้านการสื่อสารการพัฒนา มุ่งไปสู่ภายนอก องค์กรต้องเห็นความสำคัญและสร้างองค์กรนวัตกรรมนวัตกรรมที่สำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับความเข้าใจ ความต้องการของผู้ใช้การพัฒนาในด้านการรับรู้ ความรู้สึกของผู้รับบริการ และองค์กรภายนอก มีการพัฒนาคุณภาพ และนวัตกรรมแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพโดยรวมการสร้างนวัตกรรมต้อง มีการสื่อสารที่ดี ปัจจัยในการแก้ปัญหา และการแบ่งปันในนวัตกรรมวิธีการดำเนินการผู้บริหารต้องรับรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการภายนอกและภายใน

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.3.1 ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงเสนอแนะผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการวางแผนงานเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดหมายปลายทางของสถานศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาที่ต้องการ และเหมาะสมตามสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามากขึ้น

6.3.2 จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงเสนอแนะให้ทางผู้บริหารกำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาของสถานศึกษารวมถึงการจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

6.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.4.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึก

6.4.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม งบประมาณ ฯลฯ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงยุคให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่ง และเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Steers, R.M. (1977). Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment. Administrative Science Quarterly. 22, 46-56.
- [2] ฉวีวรรณ ฉัตรวิไล. (2560). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. ฉะเชิงเทรา.
- [3] Yavirach, N. (2006). Leadership and strategic leader (5th ed.). Bangkok: Central Express.
- [4] ซาฟีนิ๊ะ แอห์ลิ่ง. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี.
- [5] Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3). 607-610
- [6] Likert, Renic. (1993). A Technique for the Measurement of Attitude. Chicago: Read Mc Nally.
- [7] Cronbach, L.J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper & Row.

- [8] กรรณภรณ์ พุฒชงค์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- [9] วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทองวิทยานิพนธ์. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย ศิลปากร. นครปฐม.
- [10] ภูมิกร บุนกี้. (2563). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี.
- [11] กรชนก แยมอุทัย. (2557). ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคคาลกรทางการศึกษา. (การค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- [12] อรุมา ไมยวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. สกลนคร.
- [13] อภิรัตน์ ช่างเกวียน. (2564). บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- [14] กังวาน สร้อยทอง. (2565). รูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. Journal of Modern Learning Development. 7(6). 220.
- [15] วีระวัฒน์ ชาแสน. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. สกลนคร.
- [16] เพ็ชรชมพู พิษณุพันธ์เดชา. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารบริหารการศึกษา มศว. 15(28), 26-35.
- [17] จุรีรัตน์ ม่วงนา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- [18] ภัทรหทัย ภู่อัสสดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.

